

Bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

Lovforslaget indeholder regler om behandling ved retten af sager, der kan indbringes for forbrugerklagenævnet eller et nævn, der er godkendt af forbrugerklagenævnet, og om polititjenestemænds adgang til at meddele bødeforelæg på stedet. Endvidere foreslås de særlige eksamensbetingelser for udnævnelse som dommer, politimester m.v. og for meddelelse af beskikkelse som advokat m.m. ophævet, ligesom der foreslås åbnet adgang for advokater til at beskæftige 2 autoriserede fuldmægtige.

A. Forbrugersager.

Ved lov nr. 305 af 14. juni 1974 blev fastsat regler om oprettelse af et forbrugerklagenævn, for hvilket klager fra forbrugere vedrørende varer eller arbejds- og tjenesteydelser kan indbringes. Loven bygger på forbrugerkommissionens betænkning II om markedsføring, forbrugerombudsmand og forbrugerklagenævn (nr. 681/1973). I lovens kap. II bestemmes, at forbrugerklagenævnet kan godkende, at klager, der ellers kunne behandles ved nævnet, i stedet behandles ved klage- eller ankenævn omfattende bestemte brancher eller andre afgrænsede områder.

Loven, der for de fleste bestemmelser vedkommende træder i kraft den 1. juni 1975, er optaget som bilag I til forslaget.

Efter klagenævnlovens § 10, stk. 1, kan hver af parterne, når klagenævnet har truffet afgørelse i sagen, indbringe den for domstolene. I lovforslagets bemærkninger til denne bestemmelse anføres bl.a., at det i kommissionsbetænkningen er forudsat, at der sker en ændring af retsplejeloven, således at indbringelse og behandling af forbrugersager ved domstolene kan ske efter forenklede regler.

Spørgsmålet om gennemførelse af sådanne regler har været behandlet i retsplejerådet. Rådet har i en udtalelse af 14. juni 1972, som er refereret i forbrugerkommissionens betænkning s. 34, redegjort for, hvorledes domstolsbehandlingen af forbrugersager kan forenkles og billiggøres.

Retsplejerådets udtalelse dannede grundlag for et foreløbigt lovudkast, som justitsministeriet i juni 1973 sendte til udtalelse hos domstolene og en række andre myndigheder m.v.

Det har været den overvejende opfattelse hos de hørte myndigheder, at der ikke er tilstrækkeligt behov for at gennemføre særregler i retsplejeloven for behandlingen af forbrugersager.

Retsplejerådet afgav efter anmodning fra justitsministeriet en ny udtalelse om forbrugersager den 5. december 1973. Rådet fandt det fortsat ønskeligt, at der gennemføres særregler for domstolenes behandling af forbrugersager, men udarbejdede på baggrund af betænelighederne fra de nævnte myndigheder et revideret lovudkast med bemærkninger.

Rådet fremhæver samtidig, at der ikke med dette lovudkast er gjort endelig op med behovet for en særlig hurtig, billig og smidig behandling af dagliglivets retskonflikter, f.eks. lejesager, sager om ansættelsesforhold, erstatningssager samt sager om pengelån og fast ejendom (byggesjusk). Der er efter rådets mening også i disse tilfælde behov for at lette adgangen til at opnå en retsafgørelse.

Justitsministeriet er enig med retsplejerådet i, at der er behov for regler, som giver mulighed for en forenklet behandling af alle småsager ved domstolene. Det vil være mest hensigtsmæssigt, at behandlingen af forbrugersager indgår i disse overvejelser, der vil finde sted i nær kontakt med retsplejerådet og domstolene. Justitsministeriet vil derfor ikke søge retsplejerådets forslag gennemført i den nuværende skikkelse. Det kan i denne forbindelse oplyses, at der i Sverige med virkning fra den 1. juni 1974 er indført særlige regler om domstolenes behandling af småsager.

Forbrugerklagenævnets og de godkendte nævns afgørelser er ikke eksekutive. Der bør derfor samtidig med klagenævnlovens ikrafttræden gennemføres regler, som giver en forbruger, som ikke uden at lide væsentlige afsavn kan betale de omkostninger, der er forbundet med en retssag, mulighed for, uden at det medfører udgifter for ham, at få en afgørelse ved domstolene, hvis modparten ikke vil opfylde nævnets afgørelse. Dette findes mest hensigtsmæssigt at kunne ske ved, at der tillægges forbrugeren fri proces, hvis han opfylder de økonomiske betingelser herfor. Reglen finder ikke anvendelse, hvis forbrugeren indbringer sagen for retten for at få nævnets afgørelse ændret. Der bør endvidere gennemføres regler, der sikrer forbrugeren fri proces i tilfælde, hvor modparten indbringer sagen for retten, fordi han ønsker nævnets afgørelse ændret til skade for forbrugeren.

B. Bødeforelæg på stedet.

Forslaget tilsigter at muliggøre en lettere og hurtigere sagsbehandling af nogle hyppigt forekommen-